

בית המדרש אור יחזקאל

ע"ש הגה"צ רבי אלתר יחזקאל הורוויץ זצ"ל

1712 57 ST. Brooklyn, N.Y. 11204 Tel. (718) 234-9514 Fax (718) 234-5851

Rabbi Nussen N. Horowitz

הרב נתן נפתלי הורוויץ

מודעה נחוצה לרבים - Public Alert

Kemach whole wheat flour – "קמח מלא" – בנוגע לשיעור חלה בעיסה הנעשה מ"קמח מלא"

איתא בשו"ע יו"ד סי' שכ"ג ס"ג בהלכות חלה; חמש רבעים הללו [שהוא שיעור חיוב הפרשת חלה], השאור והסובין והמורסן מצטרפין להשלים, אם לשן בלא הרקדה, אבל אם ריקד והפריש מורסן מתוכם, וחזר ועירבן עמו, אינו מצטרף. פי' דאם מפרידין הסובין והמורסן, שהם שני סוגי קליפות של החיטה (bran), ואחר טחינת החטים מחזירין אותם הסובין והמורסן לתוך הקמח, אין מצטרפין לשיעור חלה, וצריך השיעור בלעדן. ובזמנינו ברוב קאמפני"ס שמוכרים 'קמח מלא' (whole wheat) עושין באופן זה, ונקטו המורים דשייך דין הנ"ל וצריכין לחשוב שיעור חלה בלי הוספת הסובין.

ובכן הנני להודיע שבה"קמח מלא" whole wheat flour, שנמכר ע"י ע"י הפירמא הנ"ל Kemach Foods, אשר עומדת תחת השגחתי, החשבון של הסובין שמחזירים יכול להיות עד 27% [מדידה זאת הוא לחומרא שלא לברך על הפרשת חלה עד שיעור זה].

אמנם אין לסמוך ע"ז לקולא, שלא להפריש חלה כשיש שיעור חלה רק בצירוף המורסן, דיש סוברים דבזמנינו כיון שכן הוא דרך עשיית הקמח להחזיר הסובין והמורסן, שפיר מצטרפין לשיעור חלה, אבל כוונתינו לומר שיש להחמיר שלא לברך רק כשיש שיעור חלה בלי הסובין ומורסן וכחשבון הנ"ל. ואם לשין פחות מזה, מפרישין חלה בלי ברכה.

ברם זאת למודעי, דשיעור הנ"ל הוא ב'משקל' (weight), אבל שיעור חלה תלוי בנפח (volume) ולא במשקל, וצריך להוסיף עוד לשיעור חלה עכ"פ לענין ברכה. ואחר המדידה יצא לנו כך, שאם משערים שיעור חלה במשקל צריך להוסיף לשיעור זה 137 אחוז (היינו להכפיל ב-1.37), כגון האומרים שמברכים על הפרשת חלה על משקל של 5 פונט, לאחר הוספה הנ"ל יהי ס"ה שיעור של בערך 6.85 פונט. ואם משערים בנפח צריך להוסיף 152 אחוז (היינו להכפיל ב-1.52) למשל הסוברים שמברכים על הפרשת חלה רק בשיעור של 18 cups של קמח רגיל, אם אופין ב"קמח מלא" של הפירמע "קמח" אין לברך עד שיהיה בו שיעור של בערך 27.5 cups (מדידות הללו נעשו ע"י הרב אברהם חיים יאנג הי"ו).

וכל זה נוגע גם לענין כזית מצה, דקיי"ל באורח חיים סימן תנ"ד ס"א דיכולין ללוש העיסה למצת מצוה בסובין ובמורסן שבה ויוצא בה, וכ' ע"ז המשנה ברורה (סק"ג) ודוקא אם לא הפרישן ממנה אבל אם הפרישן ממנה וחזר ועירבן לתוך הקמח ולשן ביחד אין מצטרפין לשיעור כזית. אמנם הקמח והמצות של פירמא הנ"ל בלא"ה אינם כשרים לפסח, אבל העושה מצות לפסח מקמח מלא צריך לידע שאם עושים באופן הנ"ל צריך שיעור יותר גדול.

ולענין שיעור לברכה אחרונה על כזית על מיני לחם ומזונות שנעשה מקמח מלא באופן הנ"ל, אם צריך לחשוב בלי המורסן כנ"ל, עי' שו"ת שבט הלוי ח"י סי' מ"ג.

כל הנ"ל נוגע רק להקמח מלא של הפירמע "קמח", אבל מפעלים אחרים יש שאין מפרידים הסובין לפני הטחינה, וגם אם מפרידים יתכן שיש חשבונות אחרים.

בברכת כל טוב סלה
נתן נפתלי הורוויץ